

Mødedato: Den 6. november 2025, kl. 16-19

Mødested: Preben Hornung Stuen, AUs konferencecenter

Mødeemne: Møde i aftagerpanelet for Institut for Kultur og Samfund (IKS)

Deltagere: Marie Enemark Olsen (Senior Director, Human Rights & ESG Compliance, Sustainability at LEGO), Ulrik Vosgerau (kommunikationschef på Tradium), Carsten Gløvermosse Nielsen (Group Director & Team Leader Mercuri Urval), Dorte Fristrup (rektor på Aarhus Statsgymnasium), Damian A. Hertoft Goldberg (kontorchef for Administrative Fællesskaber, Aarhus Kommune), Nicolai Mendgaard-Johannsen (Head of Insights Lab, Alexandra Instituttet), Irene Quist Mortensen (Head of Corporate Sustainability, Arla International), Majken Graver CEO/direktør Destination Vesterhavet), Henrik Lodberg (kontorchef for Uddannelse, Region Midtjylland), Kirstine Helboe Johansen (studieleder på IKS), Marie Vejrup Nielsen (Instituttleder på IKS), Mathilde Christiansen (studerende og næstforperson for Studienævnet på IKS), Peter Bugge (forperson for Studienævnet på IKS), Asbjørn Steglich-Petersen (afdelingsleder på Filosofi og Idéhistorie), Kristine Ørnsholt (uddannelseskonsulent på IKS)

Afbud: Lene Høst-Madsen (direktør for Museum Skanderborg), Charlotte Flindt Pedersen (direktør i Det Udenrigspolitiske Selskab), Jens Toftgaard (direktør for Danmarks Jernbanemuseum)

Tema: De studerendes muligheder for at supplere deres grundfaglighed samt instituttets portefølje i relation til samme (bachelortilvalg/særligt tilrettelagte tilvalg)

1. Velkomst og præsentation af instituttet og aftagerpanelets arbejde og medlemmer v/ instituttleder Marie Vejrup Nielsen

Marie bød velkommen til aftagerpanelmødet, takkede alle for deres deltagelse og rettede en særlig tak til de nye medlemmer, der træder ind i aftagerpanelet. Derpå præsenterede alle deltagere sig, inden Marie præsenterede instituttet og de emner, der arbejdes med i øjeblikket.

2. Introduktion til dagens tema v/ studieleder Kirstine Helboe Johansen

Kirstine introducerede dagens tema om de studerendes muligheder for at supplere deres grundfaglighed og instituttets portefølje i relation til samme ved at skitsere den nye struktur for tilvalgene og de foreløbige overvejelser om indholdet af dem (se *bilag 1 Opspil til ny portefølje af særligt tilrettelagte tilvalg*).

Tilvalgene skal ses som et *supplement* til enkeltfagligheden og være praksisorienterede, så de studerende får mulighed for at tone deres uddannelse og skabe deres egen profil i kraft af deres valg af tilvalg. For at give de studerende mulighed for at gøre sig mest muligt relevante skal tilvalgene være rettede mod centrale omverdensproblemer og bidrage med tidssvarende nøglekompetencer.

3. Gruppevis drøftelser af prodekanens bruttoliste over tilvalgsområder og særligt tilrettelagte tilvalg

Dimensioneringen medfører, at antallet af studerende falder, hvorfor fakultetet (og dermed instituttet) er nødsaget til at reducere antallet af udbudte tilvalg. Som indledning til arbejdet med instituttets fremtidige tilvalgsportefølje blev aftagerpanelet bedt om at drøfte, hvilke områder, disse tilvalg skal dække og hvilke kompetencer, man vil vurdere som relevante i forskellige arbejdsmæssige kontekster. De gruppevis drøftelser tog bl.a. udgangspunkt i spørgsmålene *'Hvad er de vigtigste emner på listen? Er der vigtige emner, som bør tilføjes?'*, *'Hvad er relevante arbejdsområder for humanistiske kandidater inden for de relevante emner?'* og *'Hvad er afgørende humanistiske kompetencer inden for de enkelte emner eller på tværs?'*

4. Plenumdrøftelse af dagens tema

Som indledning til plenumdrøftelsen fremlagde hver gruppe deres vigtigste overvejelser og pointer. Herefter drøftede det samlede aftagerpanel dagens tema.

Aftagerpanelet pegede indledningsvist på positive erfaringer med at ansætte kandidater fra instituttets uddannelser. Kandidaterne er dygtige til at styre processer og kompleksitetsnedbryde, ligesom de kan kondensere problemstillinger og skitsere løsninger. De kan hurtigt tilegne sig ny viden og nye arbejdsmetoder, og de er desuden trænede i selvledelse. På den måde er instituttets kandidater et aktiv for arbejdspladserne.

Udfordringen for de studerende kan være, at deres kompetencer er svære at afkode i deres uddannelser og deraf i deres jobansøgninger. Aftagerpanelet pointerede på den baggrund en række vigtige elementer ved udvikling af de nye tilvalg:

- Tilvalg er en oplagt mulighed for at give de studerende papirer på nogle af de kompetencer, de allerede har.
- Tilvalg kan give de studerende en tydeligere profil, der kan genkendes af aftagerne.
- Tilvalg kan understøtte, at de studerende gør sig karriereovervejelser tidligere i deres uddannelsesforløb og foretager valg, der understøtter de

overvejelser. Jo tydeligere de studerende er i deres valg, jo lettere er det også for aftagerne at få øje på deres kompetencer og interesser.

- Tilvalg skal i deres titel og i deres indholdsbeskrivelser være lette af afkode for en arbejdsgiver. De skal anvende en terminologi, som ræsonnerer med omverdenen og som ikke bliver for akademisk eller kompliceret. Det skal gerne være konkret og relativt håndgribeligt, hvad et tilvalg dækker over.
- Aftagerpanelet understregede, at humanistiske kandidater (i modsætning til andre fagligheder) ofte bidrager med et mikrosociologisk perspektiv, dvs. den menneskelige dimension af fx det grønne eller af human rights og påvirkningen af nye udfordringer. Derfor bør det mikrosociologiske skrives frem i de konkrete tilvalg frem for det makrosociologiske, som nu dominerer prodekanens papir.
- Tilvalg skal bringe teorier og metoder i anvendelse, så kompetencerne og træning af samme bliver det primære anliggende for tilvalgene. På den måde er det anvendelsen af teorierne og metoderne, der er vigtige, hvorved selve temaområderne bliver mindre væsentlige.
- Tilvalg skal ikke gøre de studerende til eksperter på nye områder, men derimod lære dem at bringe deres faglighed i anvendelse på konkrete områder, så de har brugbare delkompetencer ind i deres bredere faglighed.

Endelig ser aftagerpanelet en tendens til, at humaniora har en uhensigtsmæssig ydmyghed, hvor man ikke vil sige for meget om, hvad man kan, fx ved at bruge 'humanistisk' som præfiks på mange discipliner. Det var aftagerpanelets opfordring, at man som humanistisk uddannelse i højere grad skal 'tage den' og stå ved, at man har meget at bidrage med – og undgå at 'dække sig ind' under det humanistiske.

Slutteligt understregede aftagerpanelet, at tilvalgene skal tænkes omverdensrettet. Det kunne være ved at benytte gæsteforelæsere og give mulighed for casearbejde og korte praktikforløb eller ved at benytte eksamensformer, der trækker på virkelige udfordringer og cases, der er stillet af virksomheder.

Aftagerpanelet pegede på følgende områder, der kunne tænkes tydeligere ind i tilvalgsområderne; skriftlig fremstilling, adfærdsdesign, innovation og forretningsudvikling, ledelse, forandringsledelse og organisationsforståelse. De pegede ydermere på, at følgende områder umiddelbart kunne kombineres; eventificering og den kreative sektor, data/AI og cybersecurity, global ulighed og diversitet.

5. Opsamling på dagen

Afslutningsvist takkede Kirstine og Marie for aftagerpanelets engagement i drøftelserne og interessen for at bidrage til temaet. Aftagerpanelet tilbyder et værdifuldt og relevant blik på IKS' uddannelser og de deraf afledte kompetencer. Aftagerpanelets mange væsentlige pointer og opmærksomhedspunkter bliver taget med i det videre arbejde med de nye tilvalg på institut- og fakultetsniveau.